

Sygn. akt II AKa 457/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Wiesław Kosowski

Protokolant: Bożena Waniek

przy udziale **Prokuratora Jolanty Tałaj**

po rozpoznaniu w sprawie **M. H. (H.)**

oskarżonemu o czyn z art. 148 § 1 k.k.

apelacji wniesionej obrońcą oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 6 lipca 2017 roku, sygn. akt XXI K 36/17

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k.

postanawia

pozostawić bez rozpoznania apelację obrońcy oskarżonego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 6 lipca 2017 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt XXI K 36/17, uznał oskarżonego M. H. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 148 § 1 k.k. i wymierzył mu karę 10 lat pozbawienia wolności.

W dniu 07 lipca 2017 roku obrońca oskarżonego złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony obrońcy w dniu 25 lipca 2017 roku.

W dniu 8 sierpnia 2017 roku (data nadania) obrońca oskarżonego złożył pismo zatytułowane „apelacja od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział XXI Karny z dnia 6 lipca 2017 roku, sygn. akt XXI K 36/17”, w którym wskazał, że w imieniu oskarżonego zaskarża ww. wyrok w całości.

Zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2017 roku Przewodniczący Wydziału XXI Karnego Sądu Okręgowego w Katowicach wezwał obrońcę oskarżonego do uzupełnienia braków formalnych apelacji poprzez dołączenie treści pisma wraz z uzasadnieniem oraz poprzez jej podpisanie, w terminie 7 dni pod rygorem bezskuteczności złożonej apelacji.

Obrońca w dniu 21 sierpnia 2017 roku uzupełnił braki, nadsyłając pozostałą część apelacji.

Zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 2017 roku Przewodniczący Wydziału XXI Karnego stwierdził, że apelacja odpowiada warunkom formalnym i na podstawie art. 448 k.p.k. zarządził jej przyjęcie oraz przedstawienie akt sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Pismo procesowe obrońcy oskarżonego M. H. należało pozostawić bez rozpoznania jako pismo nie spełniające warunków formalnych apelacji.

Od wyroków sądów I instancji stronom przysługuje środek odwoławczy w postaci apelacji. Środek odwoławczy musi oczywiście spełniać wymogi formalne pisma procesowego określone w art. 119 § 1 k.p.k., ale dodatkowo, musi też spełniać wymogi szczególne określone w art. 427 § 1 k.p.k. Ponadto, jeśli pochodzi od podmiotu kwalifikowanego, winien zawierać wskazanie zarzutów stawianych rozstrzygnięciu oraz uzasadnienie (art. 427 § 2 k.p.k.).

Stosownie do treści art. 120 § 1 k.p.k., jeżeli pismo procesowe nie odpowiada wymaganiom formalnym określonym w art. 119 k.p.k. lub w przepisach szczególnych, a brak jest tego rodzaju, że pismo nie może otrzymać dalszego biegu, wzywa się osobę, od której pismo pochodzi do usunięcia braku w terminie dni siedmiu. Tak więc istnieje możliwość uzupełnienia braku formalnego pisma procesowego. Rodzi się jednak pytanie czy każdy brak może zostać uzupełniony. Odpowiedź w tym zakresie musi być negatywna.

Stwierdzić trzeba, że istnieje grupa braków formalnych o nieusuwalnym charakterze, uniemożliwiających nadanie dalszego biegu pismu procesowemu (tak też Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19 listopada 2014 roku, sygn. akt V KK 219/14).

W odniesieniu do apelacji takim nieusuwalnym brakiem będzie brak sformułowania zarzutów, jeśli środek odwoławczy pochodzi od podmiotu kwalifikowanego.

Zwrócić tu bowiem należy uwagę na kwestię dotyczącą granic, w jakich rozpoznawać może sprawę sąd odwoławczy. Stosownie bowiem do treści art. 433 §1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3 k.p.k., a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k.

Granice zaskarżenia oraz podniesione zarzuty wyznaczają zatem obszar sprawdzenia poprawności orzeczenia – pole, w ramach którego organ odwoławczy – przy uwzględnieniu domniemań wynikających art. 447 § 1, 2 i 3 k.p.k. (ułatwiających ustalenie, czy podmiot skarży orzeczenie w całości – co do winy, czy tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze lub w kwestii środka karnego) – dokonuje kontroli zaskarżonego orzeczenia. Granice zaskarżenia i podniesione zarzuty wyznaczają tym samym granice kontroli odwoławczej.

Z utrwalonych poglądów tak doktryny, jak i orzecznictwa wynika, że niedopuszczalnym jest uzupełnianie, jak też dokonywanie zmian zarzutów przez podmioty kwalifikowane po upływie terminu do wniesienia środka odwoławczego bez względu na jego kierunek (zob. T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Kraków 2003, s. 1095-1096; wyrok SN z dnia 30 kwietnia 1996 roku, sygn. akt WR 49/96, wyrok SN z dnia 5 marca 2008 roku, sygn. akt IV KK 423/07, wyrok s. apel. w Krakowie z dnia 16 grudnia 2010 roku, sygn. akt II AKa 230/10). W niniejszej sprawie nie można mówić nawet o uzupełnianiu zarzutów. Nie zostały one bowiem w ogóle sformułowane. Sięganie w tym przypadku po możliwość uzupełniania braków formalnych pisma procesowego prowadziłoby do niedopuszczalnego obchodzenia przepisu art. 445 § 1 k.p.k. i konsekwencji z niego wynikających.

Brak sformułowania w apelacji pochodzącej od podmiotu kwalifikowanego, zarzutów powoduje, że takie pismo procesowe zawiera braki formalne o nieusuwalnym charakterze, uniemożliwiające nadanie mu biegu i w istocie nie może być uznane za środek odwoławczy. Tego rodzaju braki nie mogą być konwalidowane przez wezwanie do ich usunięcia w trybie, o jakim mowa w art. 120 § 1 k.p.k.

W świetle powyższego, należy stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodziły podstawy do wydania przez Przewodniczącego Wydziału XXI Karnego Sądu Okręgowego w Katowicach zarządzenia w przedmiocie wezwania do uzupełnienia braków formalnych pisma nadanego w dniu 08 sierpnia 2017 roku przez obrońcę oskarżonego, ponieważ stwierdzone braki mają charakter braków nieusuwalnych w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Przez brak formalny nie można bowiem rozumieć braku jakiejkolwiek merytorycznej treści pisma. Pismo to, poza wyrażoną wolą zaskarżenia określonego orzeczenia, nie spełniało żadnych wymogów pozwalających uznać je za apelację. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do, nieznajdującego oparcia w treści obowiązujących przepisów, usankcjonowania możliwości wydłużania terminu do sporządzania środka odwoławczego na skutek celowego działania stron postępowania.

Dla porządku jednak podkreślić należy, że zaniedbania lub niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez obrońcę nie mogą szkodzić oskarżonemu, zwłaszcza wówczas, gdy ten żadnej winy w niedopełnieniu obowiązków przez obrońcę nie ponosi. Wobec powyższego jeśli oskarżony nie zgadza się z wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach może złożyć w trybie art. 126 § 1 k.p.k. wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji od zapadłego względem niego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe należało pozostawić bez rozpoznania przyjętą przez Sąd Okręgowy w Katowicach apelację obrońcy oskarżonego.

ZARZĄDZENIE

1. odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu i jego obrońcy z pouczeniem o zażaleniu (art. 430 § 2 k.p.k.),
2. w trybie art. 20 § 1 k.p.k. w związku z treścią powyższego postanowienia wobec stwierdzenia rażącego naruszenia przez obrońcę oskarżonego podstawowych obowiązków procesowych zawiadomić Okręgową Radę Adwokacką w Katowicach, żądając od Dziekana w/w rady nadesłania w terminie 45 dni informacji o podjętych w tym zakresie działaniach (doręczyć kopię postanowienia oraz kopię wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego apelacji),
3. odpis zawiadomienia przesłać Ministrowi Sprawiedliwości.

Katowice, dnia 27 września 2017 roku.